

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ ТА РЕГІОНАЛІСТИКИ

СИЛАБУС навчальної дисципліни ТЕРИТОРІАЛЬНІ СИСТЕМИ РОЗСЕЛЕННЯ

Вид дисципліни (за компонентом ОП): вибіркова

Освітньо-професійна програма: Регіональний розвиток і просторове планування

Спеціальність: 106 географія

Галузь знань: 10 Природничі науки

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою: географічний

Мова навчання: українська

Розробник: к.геогр.н., доц. Заблотовська Н.В.,

Профайл викладача:

<https://geoukr.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobitnyky/zablotovska-nataliia-vasylivna/>

Контактний телефон: (0372) 58-48-47

E-mail: n.zablotovskaja@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2565>

Консультації:

Вид консультацій	День проведення	Час проведення
Очні консультації	понеділок	13.00-14.00
Онлайн-консультації	середа	14.00-15.00
Очні консультації (за попередньою домовленістю)	понеділок	До 13.00
	вівторок	14.00-18.00
	середа	До 13.00
	п'ятниця	До 13.00

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Територіальні системи розселення» належить до переліку варіативних (вибіркових) навчальних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр», що пропонується в рамках циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти на четвертому році навчання. Дисципліна призначена для вивчення методологічних основ розселення населення, чинників формування розселення, основних форми розселення, типів поселень, територіальних систем розселення України. Основною проблемою навчального курсу є загальні закономірності територіальної організації розселення в Україні та методика виділення територіальних систем розселення.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Територіальні системи розселення» полягає у поглибленому вивченні теоретичних основ курсу, чинників формування розселення, форм розселення, типів поселень, територіальних систем розселення.

Задля досягнення поставленої мети необхідно опрацювати відповідні літературні, картографічні та статистичні джерела; оволодіти понятійно-термінологічним апаратом наукового дослідження розселенських процесів та систем розселення зокрема; встановити міждисциплінарні зв'язки між даною та суміжними науковими дисциплінами.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Модуль 1.	
Тема 1	Розселення як об'єкт соціально-економічних досліджень
Тема 2.	Загальні закономірності та принципи розселення
Тема 3.	Трансформація розселення на рубежі століть
Тема 4.	Методологічні та методичні засади дослідження розселення
Тема 5	Концептуальні засади, закономірності формування та розвитку міських поселень
Тема 6	Міста: сучасний стан і тенденції структурних трансформацій
Модуль 2.	
Тема 7	Формування і структура систем розселення.
Тема 8	Шляхи вдосконалення систем розселення.
Тема 9.	Локальні територіальні системи розселення.
Тема 10.	Етнічні аспекти розселення в Україні.
Тема 11.	Стан навколишнього середовища в поселеннях України.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Під час викладання освітньої компоненти використовуються такі методи навчання:

- словесні методи: бесіда, пояснення, робота з електронними ресурсами;
- наочні методи: демонстрація відео, презентації, періодичні видання, книги;
- дискусія на практичних заняттях під час обговорення проблемних питань;

- самостійна робота.
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (курси, семінари, круглі столи, вебінари)
- методи стимулювання пізнавального інтересу: дискусії, тренінги.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни (до 100 балів) є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності (виконання практичних завдань, перевірка знань теоретичного блоку, в т.ч. самостійної роботи) та підсумковий контроль (залік). Максимальну кількість балів, яку може отримати студент до заліку у сумі становить 60 балів (модуль 1 – 30 бали (15 за теоретичний блок, та 15 – за практичний), модуль 2 – 30 балів (15 за теоретичний блок, та 15 – за практичний), 40 балів відводиться на контрольний модуль.

Підсумкова оцінка виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно шкали оцінювання. При цьому в заліковій відомості зазначається сумарна кількість набраних балів, оцінка за шкалою ECTS і оцінка за національною шкалою. Студент, який набрав протягом нормативного терміну вивчення дисципліни 60 балів та виконав навантаження за всіма кредитами, має можливість не складати залік і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку або складати залік з метою підвищення свого рейтингу за даною навчальною дисципліною. Якщо студент набрав менше 30 балів, він не допускається до складання заліку. **РІШЕННЯ ЩОДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ, ВІДПОВІДНО НАКОПИЧУВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ, ЗДОБУВАЧ ОСВІТИ ПРИЙМАЄ САМ. АЛЕ ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬ-КОНТРОЛЬ ЗДАЄТЬСЯ ОБОВ'ЯЗКОВО.**

Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивчення навчальної дисципліни – участь у неформальній/інформальній освіті

Якщо здобувач освіти отримав знання окрім формальної освіти у неформальній/інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно положення «Про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» та рішення кафедри.

Неформальна освіта за темами курсу. Форми неформальної освіти: очна (тренінги, майстер-класи, семінари, майстерні тощо), дистанційна (дистанційні курси, семінари, конференції, вебінари). Допускається зарахування практичних занять, навчальних елементів та отримання додаткових балів при наявності сертифіката (свідоцтва, тощо) отриманого здобувачем у неформальній освіті (курси, тренінги) з вивчення тем охоплених змістовим наповнення курсу. Таким чином, за умови проходження навчальних тренінгів, в рамках неформальної освіти, на платформах: Prometheus, EdEra, та інших фахових платформах виконання всіх завдань та отримання сертифікату, студент може отримати додатково 5 балів до підсумкової оцінки по освітній компоненті

«Територіальні системи розселення». (Оцінювання 0,5 бала за 1 год. навчання за курсом, що відповідає тематиці навчальної дисципліни).

Підсумковий контроль - ЗАЛІК

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

Детальна інформація щодо вивчення курсу

«Територіальні системи розселення»

висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни

https://geoukr.chnu.edu.ua/media/zc0dmzpa/rp_4-teryt-s-my-rozsel-rripp.pdf